Dosarul nr.2-3813/23 /2-23027990-12-2-23022023/

Partea introductivă.

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

17 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Central)
în componenţa:
preşedintele şedinţei, judecătorul Sergiu Suvac
grefier Adelina Țușca, Daniela Mihailov

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Vicol împotriva Svetlanei Iacob cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, precum și

acțiunea reconvențională depusă de Svetlana Iacob împotriva lui Ion Vicol cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces.

La 22 februarie 2023, Ion Vicol s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Iacob cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul, Ion Vicol, a indicat că, în temeiul procesului-verbal nr. MAI 05560915 din 06 iulie 2022, Svetlana Iacob a fost găsită vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 alin. (1) Cod contravențional, fiind emisă o decizie de sancționare.

Susține că în rezultatul acțiunilor ilegale ale Svetlanei Iacob, reclamantul a avut de suferit un prejudiciu moral, manifestat prin stres și nervozitate, ca urmare a agresării și acostării sale jignitoare.

Notează că natura cauzei în care a fost implicat, în lumina jurisprudenței CEDO, este calificată ca fiind penală.

Consideră că la caz, sunt prezente cumulativ toate elementele unei răspunderi, urmare a acțiunilor ilegale ale Svetlanei Iacob, realizate printr-o faptă ilicită extra contractuală.

Declară că, ținând cont de întinderea suferințelor cauzate reclamantului prin contravenție, suma de 10 000 lei este în măsură de a-i atenua suferințele cauzate, cuantumul acestora fiind, în viziunea sa, unul echitabil și proporțional suferințelor cauzate persoanei sale.

Solicită reclamantul, Ion Vicol, încasarea de la pârâta, Svetlana Iacob, în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat prin contravenție în mărime de 10 000 lei, precum și compensarea tuturor cheltuielilor de judecată. (f.d. 2-5)

La rândul său, la 29 mai 2023, Svetlana Iacob, reprezentată de avocatul, Andrei Stănilă, a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Vicol cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 27-28)

În conținutul acțiunii reconvenționale a indicat că la 16 martie 2022, ora 19.30, reclamanta, Svetlana Iacob, a fost anunțată de către fiul său, Daniel Iacob, despre faptul că ultimul a fost amenințat și înjurat de către vecinul său, Ion Vicol, când se întorcea de la muncă spre casa de locuit, pârâtul tăindu-i calea, fiind nevoit să se oprească din deplasare. Relatează că pârâtul a ieșit din mașina sa, s-a apropiat de geamul mașinii lui Daniel Iacob, a lovit cu cotul în acoperișul mașinii și cu pumnul pe capota mașinii.

Menționează că, în acest context reclamanta s-a deplasat în fața curții vecinului, Ion Vicol, pentru a-l întreba de ce i-a amenințat fiul, la care pârâtul în mod brutal a început a-i numi pe toți cu cuvinte necenzurate.

Consideră că în urma incidentului din 16 martie 2022, pârâtul, Ion Vicol, i-a cauzat reclamantei, Svetlana Iacob, un prejudiciu moral pe care-l apreciază la suma de 20 000 lei, considerând inadmisibil comportamentul pârâtului de a înjura o doamnă, cu expresii urâte și jignitoare, în loc public, precum și în prezența mai multor persoane.

Solicită, Svetlana Iacob, încasarea de la pârâtul, Ion Vicol, în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat în mărime de 20 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 27-28)

În ședința de judecată, la examinarea cauzei s-a prezentat doar reprezentantul reclamantei, Svetlana Iacob, pe acțiunea reconvențională, – avocatul Andrei Stănilă, care s-a expus în favoarea respingerii cererii de chemare în judecată înaintate de către Ion Vicol pe motiv că este neîntemeiată și neprobată, cu admiterea acțiunii reconvenționale în baza temeiurilor de fapt și de drept desprinse din cererea dată. E de subliniat că deși în cererea reconvențională a solicitat audierea unor martori, reprezentantul reclamantei a considerat posibilă examinarea cauzei, neconsiderând necesar de a audia martorii, pentru a nu tergiversa examinarea prezentei cauze.

Reprezentantul reclamantului, Ion Vicol,– avocatul Alexandru Savva, prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa reclamantului și a reprezentantului său, concretizând suplimentar prin explicațiile prezentate mărimea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică acordată în mărime de 2 000 lei (f.d. 13, 15-19).

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind participantul la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a respinge, atât acțiunea înaintată de Ion Vicol împotriva Svetlanei Iacob cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, cât și acțiunea reconvențională depusă de Svetlana Iacob împotriva lui Ion Vicol cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În ședința de judecată instanța a constatat următoarele circumstanțe de fapt.

Reieșind din materialul probatoriu administrat, instanța reține că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 05560915 din 06 iulie 2022, Svetlana Iacob a fost sancționată contravențional în baza „art. 345" Cod contravențional, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de amendă, pentru faptul că la 16 martie 2022, Ion Vicol a fost jignit în loc public. (f.d. 7)

Potrivit răspunsului Inspectoratului de Poliție Buiucani din 01 martie 2023, la cererea lui Ion Vicol, în rezultatul verificării informației s-a stabilit că amenda stabilită Svetlanei Iacob a fost achitată la 06 iulie 2022. (f.d. 20 verso)

De asemenea, din conținutul aceluiași răspuns rezultă că procesul-verbal din 06 iulie 2022 nu a fost contestat în instanța de judecată de către Svetlana Iacob. (f.d. 20 verso)

Într-o altă ordine de idei, pentru faptele descrise în acțiunea reconvențională, rezultă că Vicol Ion a fost sancționat potrivit procesului-verbal seria nr. MAI05 505741 din 14 aprilie 2022, în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional pentru injuria adusă fiului Svetlanei Iacob – Daniel Iacob, la 16 martie 2022, ora 19.30. (f.d. 30-31)

Astfel, contestând procesul-verbal seria nr. MAI05 505741 din 14 aprilie 2022 și decizia de sancționare în baza acestuia, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, nr. 5r-4104/2022 din 19 decembrie 2022, contestația înaintată de Ion Vicol a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, instanța considerând că procesul contravențional a fost pornit întemeiat, iar vinovăția lui Ion Vicol a fost dovedită în totalitate. (f.d. 30-31)

La caz, instanța de judecată reține că Ion Vicol, cu referire la prevederile art. 45 Cod contravențional și art. 9, 16, 19, 21, 1998, 2036 Cod civil, a depus cererea de chemare în judecată împotriva Svetlanei Iacob privind încasarea prejudiciului moral cauzat în cuantum de 10 000 lei prin săvârșirea contravenției, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

La rândul său, pentru faptele lui Ion Vicol din 16 martie 2022, cu referire la prevederile art. 1998, 2036 Cod civil, avocatul Andrei Stănilă în interesele Svetlanei Iacob, a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Vicol privind încasarea prejudiciului moral cauzat în cuantum de 20 000 lei.

Așadar, conform art. 45 alin.(1) Cod contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție.

Potrivit art. 9 alin.(2) lit. f) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Norma cuprinsă la art.19 alin. (1) Cod civil prevede că în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel.

La fel, în corespundere cu art. 19 alin. (3) și alin. (5) Cod civil, se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Conform art.776 Cod civil obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În continuare, conform art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

La art. 2037 alin. (1) și (2) Cod civil, este stabilit faptul că mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată **în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate**, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prin prisma normelor citate, care prevăd repararea prejudiciului moral cauzat persoanei, instanța este în drept de a obliga persoana responsabilă la reparația prejudiciului cauzat în situația în care au fost prezentate probe pertinente și concludente care să justifice în mod obiectiv existența unui prejudiciu moral, la caz, în mărimea pretinsă în acțiunea inițială de 10 000 lei, respectiv, prin acțiunea reconvențională de 20 000 lei.

Prin noţiunea de prejudiciu moral se înţeleg suferinţele psihice sau fizice cauzate prin acţiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viaţa, sănătatea, demnitatea şi reputaţia profesională, inviolabilitatea vieţii personale, secretul de familie şi personal), prin fapte ce atentează la drepturile personale nepatrimoniale.

Instanța notează că obligaţia de a demonstra faptul pricinuirii/cauzării reale a prejudiciului moral (suferinţelor fizice sau psihice suportate) o exercită partea care se consideră vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice și să probeze concret prin ce s-au manifestat aceste prejudicieri și legătura de cauzalitate a acestora cu acțiunile părții pârâte.

Or, conform art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cu referire la pretenția încasării prejudiciul moral pretins a fi cauzat în mărime de 10 000 lei formulată de reclamantul, Ion Vicol, simpla constatare a contravenției săvârșite

de către pârâtă, nu demonstrează existența prejudiciului moral cauzat persoanei, cu atât mai mult că, contrar sarcinii pozitive de probaţiune instituită de art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, reclamantul nu a stăruit să probeze existența prejudiciului în cuantumul solicitat.

De asemenea, din conținutul art. 2036 alin. (4) Cod civil, rezultă că simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

Totodată, e de subliniat și faptul că, deși potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 05560915 din 06 iulie 2022, Svetlana Iacob a fost sancționată pentru faptul că la 16 martie 2022 l-a jignit în loc public pe Ion Vicol, temeiul juridic indicat este „art. 345" Cod contravențional, care prevede cu totul o altă componență de contravenție („încălcarea regulilor din domeniul metrologiei") decât cea pentru care a fost sancționată pârâta.

În acest context, important este de remarcat şi faptul că pârâta în acțiunea inițială, Svetlana Iacob, a fost sancționată contravențional, circumstanțe care deja reprezintă o satisfacție echitabilă pentru eventualul prejudiciu suportat de către reclamantul, Ion Vicol, în raport cu gravitatea faptei contravenționale.

În susţinerea acestei opinii, instanţa invocă hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului din 20 aprilie 2004, în cauza Amihalachioaie împotriva Republicii Moldova.

Prin urmare, la caz nu poate reținută referirea formală a părții reclamante, Ion Vicol, la jurisprudența CtEDO, în contextul afirmației că reclamantul nu este obligat să probeze suportarea prejudiciului moral suferit (cauza Antipekenkov vs Rusia, nr. 33470/03 din 15 octombrie 2009, par. 82, cauza Danev vs Bulgaria, Iovtchev vs Bulgaria).

De altfel, în jurisprudenţa sa constantă, Curtea luând în considerare **caracteristicile particulare ale fiecărui caz în parte**, poate decide că pentru anumite capete de cerere, constatarea încălcării reprezintă, în sine, o satisfacție echitabilă suficientă, fără a mai fi necesară acordarea unei compensații pecuniare.

Faţă de aceste considerente, la caz, instanța ajunge la concluzia că suferinţele psihice suportate de reclamantul, Ion Vicol, în legătură cu acțiunile pârâtei, Svetlana Iacob, nu pot atinge o intensitate suficientă pentru a determina necesitatea compensării pecuniare a acestora.

În ipoteza aserţiunilor precedate, cererea de chemare în judecată depusă de Ion Vicol împotriva Svetlanei Iacob cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție, este neîntemeiată, urmând a fi respinsă.

La rândul său, pentru faptele lui Ion Vicol din 16 martie 2022, cu referire la prevederile art. 1998, 2036 Cod civil, avocatul Andrei Stănilă în interesele Svetlanei Iacob, a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Vicol privind încasarea prejudiciului moral cauzat în cuantum de 20 000 lei.

Așadar, cât privește acțiunea reconvențională depusă de Svetlana Iacob împotriva lui Ion Vicol, instanța reține că partea reclamantă nu a făcut dovada suportării vreunui prejudiciu moral în rezultatul acțiunilor lui Ion Vicol din 16 martie 2022.

În acest context, important este de remarcat şi faptul că pârâtul reconvențional, Ion Vicol, a fost sancționat potrivit procesului-verbal seria nr. MAI05 505741 din 14 aprilie 2022, în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional pentru injuria adusă fiului reclamantei, – Daniel Iacob, și nicidecum în raport cu reclamanta, Svetlana Iacob, ultima neavând calitatea de victimă în procesul contravențional.

Astfel, în condițiile în care reclamanta nu a demonstrat prin probe concludente suportarea vreunui prejudiciu moral în rezultatul acțiunilor lui Ion Vicol din 16 martie 2022, cerința Svetlanei Iacob desprinsă din acțiunea reconvențională cu privire la încasarea prejudiciului moral, este una neîntemeiată, urmând a fi respinsă, reținând aceleași argumente desprinse din conținutul prezentei hotărâri care au stat la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Ion Vicol.

Or, conform art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Ținând cont că atât pretenția reclamantului, Ion Vicol, pe acțiunea inițială, cu privire la compensarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție este neîntemeiată, cât și pretenția reclamantei reconvenționale, Svetlana Iacob, pe acțiunea reconvențională, cu privire la încasarea prejudiciului moral este neîntemeiată, cerințele desprinse din ambele cereri privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate, de asemenea, urmează a fi respinse.

Partea dispozitivă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța

H O T Ă R Ă Ş T E :

Cererea de chemare în judecată depusă de Ion Vicol împotriva Svetlanei Iacob cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Svetlana Iacob împotriva lui Ion Vicol cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței emitente.

Preşedintele şedinţei,

Judecătorul Sergiu Suvac